

Artiklikonkursi võlu ja valu

Selle aasta Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi ja Eesti Arsti konkursil „Minu esimene publikatsioon“ ära märgitud ning Neinar Seli stipendiumi saanud artiklite autoreid ja konkursi korraldajaid küsitles Ülla Linnamägi.

Mis motiveeris teid konkursil osalema?

Svenno Saan (SS): Peamine põhjus oli uudishimu, kuidas toimub teadusliku artikli kirjutamine. Kuna olen mõelnud tulevikus tegutsemisele teadusmaailmas, soovisin teadusartikli kirjutamisega tutvust teha.

Elis Tiivoja (ET): Olen alati olnud huvitatud teadustööga tegelemisest, ning kuna olin juba mõnda aega kliinilise geneetika keskuses ainevahetushaiguste statistikaga tegelenud, andis konkurss lükke, et sellest konkreetne töö ja artikkel vormistada.

Karl Jõeste (KJ): Juba varem pakuti mulle välja idee kirjutada artikkel C-hepatiidi maksavälistest nähtudest. Teema on haiguse levimust arvestades aktuaalne, kuid Eestis vähe kajastust leidnud. Artiklikonkurssi ei olnud selleks ajaks veel välja kuulutatud, planeerisin

Svenno Saan

kirjutamist Eesti Arsti niikuinii. Alles artikli valmimise lõppjärgus pakkusid juhendajad, et artikli võiks esitada ka artiklikonkursile

Solveig Verbu (SV): Tegin oma praktikat veresoontekirurgia osakonnas ning seal oli ravil harva esineva leiuga patsient, kel oli aortokavaalne fistul. Nii tuligi mõte osaleda konkursil, kuna see teema on minu hinnangul potentsiaalselt huvipakkuv ka teistele erialaarstidele.

Mis oli kõige raskem osa?

KJ: Raskeim osa oli algus, et tekiks arusaam kogu teemast. Kui kavand sai valmis, oli edasine kirjutamine päris lihtne.

SV: Tegemist on haruldase haigusega, mille kohta on keeruline andmebaasidest infot leida. Alguses kulus kõige rohkem aega sobiva kirjanduse leidmisele ning mustandi kirjutamisele.

SS: Seda polnud küll väga tihti, kuid mõnikord oli keeruline leida artiklit, mis sisaldaks konkreetset infokildu, mida oli kindlasti plaanis kajastada. Leidsid ka momente, mil artikliga tegelemine nõudis suurt tahtejõudu, kuid saadud kogemust arvestades oli see vaeva väärt.

ET: Ma ei ole varem artiklit kirjutanud ning seega tekkis aeg-ajalt küsimus, mida on oluline mainida ja mida mitte, seega oli teadmiste ja kogemuse puudus häiriv. Samuti oli raske artiklit lõpetada, sest oleks tahtnud seda aina täiendada ja paremaks lihvida.

Mis oli kõige meeldivam ja huvitavam?

SS: Kõige meeldivam ja ka huvitavam oli arusaam, et pärast tundide

viisi ühe teemaga tegelemist olin märkamatuks ka ise targemaks saanud. Samuti meeldis suhtlemine juhendajatega.

ET: Kõige huvitavam oli enda arengu jälgimine. Töö hilisemates faasides algseid märkmeid vaadates sain aru, kui palju teadmisi olen omandanud ning kuidas kogu arusaam valdkonnast on muutunud ja arenenud.

SV: Maailmakirjanduses leiduva materjali läbitöötamine, erinevatest käsitlustest ja seisukohtadest olulisima väljanappimine ning pidev diskussioon juhendajate ja kaasautoritega tegi artikli kirjutamise meeldivaks ja vägagi huvitavaks.

KJ: Meeldivaim osa artikli kirjutamise juures on teadmine, et nüüd ajakirjas ilmudes võib artikkel olla kasulik infoallikas ja silmaringi avardaja paljudele kolleegidele ja huvilistele.

Elis Tiivoja

Kui keeruline oli leida eestikeelseid termineid?

ET: Minu õnneks on ka varem Eesti Arstis ainevahetushaiguste kohta artikleid kirjutatud ning seega sai vajaduse korral sealt abi.

KJ: Juba artikli pealkirja juures tekkis esimene probleem: inglise keeles küllaltki üheselt mõistetavale mõistele *manifestation* ei leidnud eesti keeles head vastet. Kuigi juba algul oli kindel soov vältida angliksime, võib neid paratamatult siinseal artiklis kohata. Tihti tekkis juhendajaga pigem eestikeelse terminite ja tarbesõnade üle filosoofiline diskussioon, mille kitsaskohtade lahendamiseks tuli lehitseda õigekeelsussõnaraamatut.

SV: See osa ei olnud väga keeruline, kuna õppetsükklites tuleb teha eestikeelseid ettekandeid ja referaate ingliskeelse materjali põhjal.

SS: Õnneks see suureks probleemiks ei kujunenud, kuid mõistan, et mõnede teemade puhul on sobivaid eestikeelseid sõnu raske leida. Ise kasutan igapäevaselt Eesti Keele Instituudi internetis leiduvaid materjale, mis hõlbustasid tunduvalt ka artikli kirjutamist.

Mida õppisite protsessis kõige enam?

Foto: Oliver Tomson

Solveig Verbu

KJ: Sain selgeks, et teadusartikli kirjutamine võtab aega. Artikli alustamisest kuni lõpliku käsikirjani jõudsin 1,5 aastaga.

SV: Kõige olulisemana tooksin esile teadusartikli kirjutamise puhul aja planeerimise. Seadsin endale kuupäevalised tähtajad, millal mingi osa peab valmis olema ning juhendajatele saadetud. Vahepeal tuleb võtta kirjutamisest mõnda aega puhkust, et siis artikkel uuesti värske pilguga läbi lugeda.

ET: Tundub võib-olla liiga lihtsakoeline vastus, kuid kõige rohkem õppisingi käsitletud teema kohta. Haiguste klassifitseerimiseks ning materjali läbitöötamiseks pidi igast haigusest üldpildi saama. Kui sarnaste tunnuste ja sümptomitega patsient peaks nüüd minu vastuvõtule tulema, siis meenub loodetavalt omandatu kergemini. Nagu ka artiklis kirjas, ei ole kõige olulisem täpne diagnoosihüpootees, vaid oskus patsiendi fenotüüp ja sümptomid kuskile liigitada ning selle põhjal edasi uurida.

SS: Nüüdseks on mul parem ettekujutus, mida tähendavad teaduslike tööde läbitöötamine, teadusartikli kirjutamine ning selle vormistamine. Saadud kogemused tulevad kindlasti kasuks, kui jään teadusega tegelema ja ka muidu. Siiski on veel palju avastada.

Karl Jõeste

Äsja kuulutati välja uus konkurss. Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi (EAÜS) tudengid Nikita Umov ja Markus Louis Mühlberg jagasid oma kogemust konkursside korraldajana.

Esimestel konkursi aastatel oli osalejaid vähe. Viimasel paaril aastal on olnud neid ootamatult palju. Kuidas teil õnnestus konkurss nii populaarseks muuta?

Nikita Umov (NU): Kui konkursi korraldama asusin, ei olnud mul teavet selle kohta, kui palju osalejaid varem oli. Mulle pakkus konkurss huvi, sest osalejatele on see hea võimalus panna oma oskused proovile ja õppida midagi uut. Kui tutvustava õhtu vastu tundis huvi 60 inimest, olin meeldivalt üllatunud. Olin elevil ning konkursi toimumise ajal üritasin olla võimalikult avatud ning tagada, et osalejate tekkinud küsimused saaksid kiiresti vastuse. Tuletasin osalejatele pea iga kuu meelde, et nad oma artikli kirjutamist katki ei jäta. Ei tea, kas see ka töötas, aga mulle meeldib mõelda, et natukene ikka.

Markus Louis Mühlberg (MLM): Ma usun, et iga möödunud aasta on konkursile positiivse reklaamina mõjunud. Paljud osalejad suhtlesid lisaks korraldajatele ka varasemate kirjutajatega, kes jagasid omapoolseid soovitusi. Info levib kiiresti ja lõpuks oli tutvustava õhtu jaoks mõeldud klassiruum rahvast täis – kusjuures enamik olid juba ammu otsustanud, et raudselt osalevad. Üritame kindlasti ka edaspidi levitada infot nii tõhusalt kui võimalik, kuid tõenäoliselt teeb konkursi kujunev loomulik kvaliteet ja populaarsus suurema osa tööst ise ära.

Mida õppisite korraldajana?

MLM: Õppisin, kuidas võiks kõige efektiivsemalt mitmekümne inimesega erinevatel teemadel korraga vestelda. Mida kiiremini osalejate

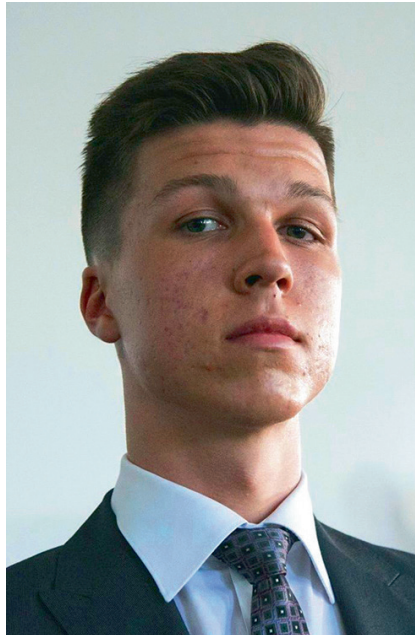
küsimustele vastan, seda sujuvam on ka nende kirjutamine. Usun, et mu tegutsemine muutus selle aja jooksul tõhusamaks. Samuti sain vastuseid väga paljudele küsimustele, mis võiksid endalgi tekkida, kui otsustan konkursil osaleda.

NU: Tahtsin seda üritust korraldada, sest nägin, et inimesed tahavad konkursist osa võtta. Konkursi korraldamine pakkus rahulolu, sest lisaks sellele, et osalejatel on residentuuri sisseastumisel võimalus vastuvõtukomisjonile oma artiklit näidata, kasvas iga osaleja nii isiklikus kui ka professionaalses plaanis.

Millist nõu annaksite kirjutajatele?

MLM: See aasta oli täis ootamatusi. Kuna pandeemia kestab, soovitan kirjutajatel olla valmis kiiresti muudatusi ellu viima. Paljude osalejate juhendajad olid kriisi tõttu hõivatud, mistõttu tööde esitamine venis. Pole halb mõte rääkida mitme juhendajaga, kelle poole vajaduse korral pöörduda.

NU: Teekond tasub ära. Protsessi käigus õpib iga osaleja väga palju.

Nikita Umov

Kirjutasin ka ise ning tegin protsessi käigus – artiklite otsimisel ja lugemisel, viitamisel ja kirjutamisel – rohkelt vigu. Nende vigade pealt õppisin. Kui uut ülevaateartiklit kirjutan, siis lähenen teistmoodi. Sarnast tagasisidet olen kuulnud

Markus Louis Mühlberg

pea kõikide käest, kellega sel teemal rääkinud olen.

Eesti Arsti toimetus tänab kõiki konkursil osalejaid, selle korraldajaid ja artikleid hinnanud žürii liikmeid.